

Ezen lapok minden keddén négyezer, u. m. kedden, csütörtökön, pént. és vasárnap jelennek meg. Előfizetési ár félévre Buda-pesten hához-hordással 5 ft., borítékban 6 ft., postán borítékban 6 ft. ez. p. A hiroetmények minden apróbetűs hasábsoraért 5 (öt) ez. kr. fizetettik.

Kedden

527.

Januarius 19. 1847.

Előfizethető helyben a kiadóhivatalban, hatvani utczán Horvath-házban 183ik szám alatt földszint, és minden királyi postahivatalnál. — Az ausztriai birodalomban a külföldre menendő példányokat csak a bécsi császári postahivatalnál rendeltesethetnek meg.

BUDAPESTI HIRADÓ.

A mint lesújtó, 's országos gyászt előidéző vala: JÓZSEF cs. k. főherczeg, nádor ő fenségének halála: úgy viszont az egész hazára nézve örvendetes tudomásul adjuk a főméltóságú m. k. udv. törvényszékhez kegy. kibocsátott 's annak tegnapi napon tartott vegyes ülésében kihirdetett következő kegy. királyi levelet, mely szerint legkegyelmeseb királyunk ő felsége, Magyarországon királyi kelytartójává, a hétszemélyes tábla elnökévé, Pest, Pilis és Solt törv. e. vármegyék főispánjává 's a jász-kunok birájává, az üdvözültnek fiát, ISTVÁN cs. kir. főherczegét méltóztatott kinevezni.

¹³⁶²/₆₂ sz. ELSŐ FERDINAND Isten kegyelméből 'sat. Nagyságos, Tiszteletes, Nagyságos és Vitézlő kedvelt hiveink! Minekutána az örök gondviselésnek megfejthetetlen végzése szintannyira szeretett, mint hűn tisztelt bátyánkat, főnséges cs. kir. örökös főherczeg Józsefet, Magyarország nádorát 's kir. helytartónkat, és benne egyszersmind leghivebb barátunkat, Magyarországunk alkotmánya felett mindenkori éber gondossággal örökös legbecsesb tanácsadónkat 's főnséges kormányunk gondjaiban általában, különösen pedig azokban, melyek kedves Magyarországunkra, 's az ahoz kapcsolt részekre vonatkoznak, legállhatatosban osztozó munkatársunkat, szívünk sajtó fájdalmára e világból kiszólitotta; azon szilárd akarat, mellyel kedves Magyarországunk javát 's boldogságát mindenkor öregbitni törekszünk, mit sem igényel élénkebben Tőlünk, mint hogy e súlyos veszteséget legalkalmatosb 's atyai szándékunknak leggyorsabbán megfelelő módon pótoljuk, 's ugyanazért, miután a nádori 's királyi helytartósági méltóság megürült, — addig is, mig a nádorválasztás a legközelebbi országgyűlésen következni fog, — Magyarországra rendelendő kir. helytartónkról ideiglenesen gondoskodjunk. — Ehez képest, minekutána fenséges cs. kir. örökös főherczeg ISTVÁNT, kedves öcsénket, főnemlitett elfelejthetetlen bátyánknak nemcsak fiát, hanem lelke 's szívének már is kitüntetett dicső jelleméről ítélve — örök emlékezetű atyja erényeinek is méltó örökösét Magyarországunkban királyi helytartónknak és a hétszemélyes tábla elnökének mindazon igazok, kiváltságok és előjogokkal, melyek ezen méltósággal járnak, kegyelmesen kineveztük volna; hűségteket e kegyelmes királyi határozatunkról tudomás, és magok mihez tartása végett ezennel értesítjük. — Egyébiránt hozzátok császári királyi kegyelmünkkel kegyesen hajlandók maradunk. — Kelt birodalmi fővárosunkban Bécsben, Ausztriában boldogasszony hó 15dik napján, az Úr 1847ik esztendejében. — Ferdinand s. k. Gróf Apponyi György s. k. Paziazz Mihály s. k.

TARTALOM. Magyarország és Erdély. Kinevezések. Előleptetések. Helyzetünk 's a reformok X. Ágybérválság Török-Szent-Miklóson. — Megyék: Közgyűlés Bácsban. — Budapesti hírharang. — A magyar nemzeti museum tárgyában (vége). Levél Egerből. Külföld. Nagybritannia. Franciaország. Spanyolország. Portugalia. Schweiz. Egyveleg. Hivatalos és magánhirdetések. Loteriahuzások. Nemzeti színház. Gabonaár. Statuspapirok és részvények árkelete. Dunavizálás.

MAGYARORSZAG és ERDELY.

Ő cs. kir. ap. Főlsége a szepesi káptalanban a következő kanonokokat, u. m. Biczovszky Domokost éneklő, Dulovics Jakabot örkanonokká; Andreánszky Melchiort székes-egyházi, Kolbay Józsefet árval, és Fra gner Jánost lipői főesperessé kinevezni; a zengi káptalanban megüresült utolsó kanonokságra pedig Petrovics Lukácsot, püspöki lyceumban az egyházi történet tanítóját érdemesíteni legkegy. méltóztatott.

Ő cs. kir. ap. Főlsége Tarnay Mihályt az aradi váltótörvényszék ülnökét ezen hivatalától fölmenteni, 's eddigi hű szolgálatai méltánylatul „kir. tanácsos címmel“ felruházni; továbbá Tahy Gusztávot sárosmegyei volt aligyezt a magy. kir. helytartótanácsához tiszteletbeli fogalmazóvá kinevezni; végre dr. Zipser C. A. tanárnak a fenséges

szász-altenburgi herczegtől nyert 's az ernestini házi-rendhez csatolt ezüst érdem-kereszt elfogadását és viselését megengedni legkegy. méltóztatott.

A nmgu magyar kir. udv. Kamara a Nádszegen megüresült k. s. mázsálói állomásra Molnár Jánost ottani k. sőtörőt alkalmazta.

XX (Helyzetünk 's a reformok X. *) Nem egy magyar politikus pattant fel székéről, sőt némelynek még

*) Engedje meg kegyed, hogy IX. cikkemhez, mellyben a paraszt állapotjáról hazánkban és külföldön szólottam volt, 's a Vildikhez, mellyben a franciaországi ő és új feudalismust választam, oly nyilván kifejezett czélból, hogy az egybehasonlításból átlássák hazámfiak: hová vihetnének az ellenzek egy részétől ápollt „gyökeres reformok,“ pótlekul ide jegyezzem azon tényt, mit akkor elfelejtettem, hogy Franciaország nyugoti és délnyugoti részében, hol a földbirtok még nincs úgy elaprítva mint másutt, a paraszt állapotja ha nem is nyomoru, de hasonlíthatlanul alább áll a miénknel. Ott nagyobbára majoros gazdagságot üznek; a földművelő parasztok (a méta yer-ek) azon-

tán a szék isugrott ki alóla, azon utóbbi cikkemben adott rövid párvonal miatt, mellyben a magyar és külföldi parasz-

ban sem nem birtokosai sem nem bérlői a földnek, hanem csak béresei a földesurnak, kitől évenként kiszabott bért kapnak pénzben és naturalekban — épen mint nálunk az udvari béresek. — Látni való, hogy Franciaország is — ámbár némelyek szerint az egyenlőség ideálja — még nem Eldoradoja az emberi egyenlőségnek 's ott is fokozatos a társadalmi hierarchia mint másutt. Az is látnivaló — 's ezt jól, de jól jegyezzük meg — hogy ha bár egy valakinek igen mélyeséges észrevetele szerint „a Francia revolutio a leggyökeresebb reform“ volt is, holott közönséges fogalmak szerint, revolutio és reform közt is a viszony van, mi szelvést és szel kozott, megis az az iszonyu felforgatás, melly a tengeremlyeségű észrevétel szerint, mint emlitem, csak a „leggyökeresebb reform“ volt, melly az eszmeiket, az embereket és dolgokat, szóval, mindent meg akart változtatni, nem volt képes Franciaországból semmi régít — sem eszmeiket, sem embereket, sem állapotokat és dolgokat — gyöke-

tot összehasonlítani merem — nemesak, hanem a helyett, hogy az elsőnek állapotát az utolsó mellett egy sötét, szomorúságos, aggodalmas árnyékba állítottam volna, némely és tán több tekintetben fényesnek festettem. „Hogyan! így fog felkiáltani nem egy, azt a magyar parasztot, kinek hajléka nádfödeltű sárház, változhatatlan ruházata nyárban kitélen befördített bunda, tápláléka lebbenes és fordított kása, vagy fordított kása és lebbenes; azt a fakunyhós, örökké gubás és mindig mameligán élő oláhot vagy rusznyákat — még párvonalba is tenni a közházban lakó franciaival 's a földesurhoz méltó curiás angol farmerrel 'sat. 'sat.'! Minderre csak azt jegyzem meg: hogy nálunk csak akkor lesz az angol farmernek (kiknek száma körülbelül, mint már mondtam is, 300,000) megfelelő osztály, mikor nagy földbirtokosaink, jelen gazdálkodási rendszerük helyett a bérbeadásba fognak átmenni, a mit — közbe legyen mondva — sem a legbőlebb megfőtt és megjutalmazott pályakérdés, sem a legerősebb kívánság a földesurak részéről, nem fognak egyhamar eszközölni, mert annak egyetlenegy, de szükséges feltétele van: a földművelő népességnek értelmesedése és vagyonosodása, miáltal az igen sokoldalú ügyességet kívánó gazdasági vállalkozásra képesebb legyen — a mi, természet szerint, csak lassankint fog végrezmenni —; hogy a francia paraszt nagybirtokos közházban lakik, az igaz, 's ez alkalmasint Julius Caesar korában is így volt, oka pedig az ország geológiai alkotásában fekszik, minél fogva a kő majd mindenütt keze ügyében van; a hol ez máskint van, ott már a vályog vagy 'pisé' (döngölt fal) divatos, mint nálunk. Ebből egyszerűsödés az is következik, hogy a sík-földi paraszt még sokáig, tán századokig fog vályogházban lakni. A bunda meg a guba és a lobogó gatyája is olyan nemzeti és égjeli ruházat, mint a bajor paraszt fekete, bokáig érő reverendája, melyet alkalmasint nagy Otto korában is viselt, — mint a szászok fényesgombos mentéje és szük nadrága, melyeket ezéltől hatszázaddal hozott hazánkba 's azért nem cserélt fel dolmánynyal, mert ő elzárkózott a magyartól 's a magyar nem vegyült hozzá 'sat. De ha Angliának van háromszázezer vagyonos farmere, van vagy hét millió örökké kopláló irlandija 's egy pár millió földművelő proletariusa, — a farmerek függeléke; — van Franciaországnak is auvergnat-jai 's néhány millió vinczellér és eperfás proletariusa. 'S ha a magyar földnek van oláha 's rusznyákja, van a mellett erős kunja, szekelye, szász, hajduja, bácskai, bánási, baranyai, sopronyi, mosonyi, szatmári, gomori 'sat. 'sat. parasztja, ki meg mer mérközni Europa akármelyik országának parasztlendével.

A népek jólétének külső jelenségei között mindig számtalan különbséget fogunk találni, a különféle nemzetiségek és egy-egy ezerféle módosító befolyása szerint. Ezen különbségeket sohasem fogja eltörölni a civilizáció; mert ha ennek törekvése és az utópisták ábrándja szerint, egyszer mind össze lennének is keveredve Europa nemzetei, fenmaradna az égjeli változhatatlansága 's ennek saját tyipust képező befolyása. Hogy jó, türethető-e valamely népek állapotja, azt ugy ismerhetjük meg, ha az ő nyilatkozásaira figyelmeztünk. No már, az igaz, soha sem volt a nép sehol olyan állapotban, hogy valami ne nyomta, hogy valami panasza oka nem lett volna, 's ez alkalmasint így is lesz, míg a világ tart. De ha mégis elfogultságtól meg nem vesztegett érzékekkel tekintünk körül Európában, meg fogjuk vallani, ha őszinték akarunk lenni, hogy a benyomás, mit ezen szemlélésben nyertünk, ránk nézve csak örvendeztető; sehol sem kevesebb a panasz, mint nálunk, ellenben, minél távolabb hallgatunk nyugotra, annál hangosabban zajlik az fülünkbe. Ugyan kívül is lehetne kedve cserélni a magyar parasztnak? Talán Nagybritannia és Irland birtoktalán, vagy Franciaország miniatűr-birtokos millióival, vagy Németországnak telkeiken nem férő s már vidékenként tömegestül koldussá váló parasztjaival, kik a világ minden lakatlan pusztáit kénytelenek felkutatni, hazájokat 's rokonait örökre odahagyni, hogy 's dük az ocazen szelvéseinek, 's dük pedig az új lakhely égjeli viszonyosságainak legyen martaléka, mint ama texasi, mosquitoparti, muszka és kisázsiai puszták német gyarmatosainak története elég szomorúan bizonyítja —?

A magyar parasztnak volna oka békétlenkedni azon terhekért, melyek jóval könnyebbek, mint a mellyek, akárhol Európában, sorsosainak vallait nyomják? Vagy tán azon politikai jogokért, mellyekkel még felruházva nincs — mert az eléle mátlól holnapra nem történhetik meg — 's a mellyek ugyis csupa illusziók, még pedig veszedelmes illusziók, mind addig azok nem az értelmesség, vagyonoság és művelődés járuléka? Vagy tán azon kiváltságokért, mellyek miatt ma már igazán a magyar nemesnek kell elkezdenni a panaszt, minthogy ezen kiváltságok miatt még csak birtokának sem valódi tulajdonosa, még annyira sem, mennyire a paraszt urbériségének —?

Valóban alig van a magyar parasztnak mit irigyelni europai osztályosorsótól már e pillanatban is, holott ezeknek tőle egy egész jövedőt, melyet nekik csak az általános ci-

resen kiirtani, daczra a száműzésnek, végtelen polgari haborknak és a guillotinenak — igen, mert az emberi társadalom csak lassan, leptenkint reformálódik, minden erőszakoskodás csak felforgatja a társadalmat, miáltal az a reformokban annyit legalább is kesik, a mennyi időbe a dolgok rendnek megülepdedése kerül.

Franciaország polgári törvényeinek tökélyét a revolutio által, XIV. Lajos organisáló rendeletei és a parlamentek nélkül, mellyek a juris prudentianak világbiro székelyei voltak 's mellyek Franciaországnak a Montesquienket, Dupinek, Servanokat, Mablykat 'sat. adtak, soha el nem érte volna; de ezen előzményekkel, ama veres felforgatás nélkül is bizonyosan el. De ezt én csak kegyednek és értelmes olvasóinak omlegetem, kegyesre ilyen, gondolkodást kívánó dolgok nem velok.

vilisatio haladása fog valamennyire türethetőbbé teheni; midőn az övé, hogy egy sokkal viritőbb fejlődésnek induljon, legisleginkább az szükséges, hogy ő benne, magában a magyar parasztnak, ébredjen egy kissé tüzebb vagyon-, azaz: munkaszereket (mert, közbevetőleg legyen mondva, csak a magyar- és oláhbán tapasztaltam igen gyakorta, hogy az alkalmat 'pénzt szerezni' elutasította magától, a mit más fajta két kézzel ragadott volna meg); hogy birtoki, statusgazdasági és közgazdasági viszonyinkban némi részletes reformok eszközöltessenek 's egy szilárd, cél- és helyezetszerű, mondhatnám: ethnographikus népnevelési rendszer alapíttassék meg. Az általános civilizatio újabb meg újabb hódítványainak malasztjait csupa szerzés gyanánt kapná a hazai előmenetel.

Reformáló kortársaink egy részének szemében — itt még az ellenzékét sem értem egyáltalában, mert józan ész, elfogulatlan, biggadt állapotban minden emberről tesztek fel, akármely oldalon álljon, annyit legalább is igen, hogy a szembetűnőt magának el ne tagadja — tehát némely reformereink szemében semmiben sem szűkölökdi a magyar paraszt inkább, mint szabadságban. Tulajdoni joga perse nincs; politikai jogai? Semmi! Mindez, az igaz, ahöz képest, a mit utóbbi cikkemben mondtam, 's a mit mindenki tud, a ki tudni akarja, 's legelőbb is maga a paraszt, — nem volna egyéb, mint merő akaratos vakság, tagadója a szembeötölő tényeknek, 's illy tünemény méltó volna, hogy az embert bámulásra ragadja, ha a tévedésnek is, mint mindennek, — mivel a francia szerint „tout 's explicable“ — valami kulcsa nem volna... Szabadsága, igaz, nincs annyi, mint a megyei kék és röknek, — hanem ha neki is annyi volna, csakugyan nem tudom, hogyan férnének meg e tágas országban; politikai jogi sínesenek oly sommában, mint a schweizi demokratiának, 's tulajdoni jogai is — amár valamivel tisztábbak a nemesemberéinél — mégsem oly határozottak, mint lehetnének 's a mint idővel lenni is fognak... Ennyi hiány pedig némely reformer kortársnak elég, hogy egyáltalában semmit se lásson, semmit számba ne vegyen és mindent követeljen. Főleg a szabadság az, minek ők leginkább érzik hiányát; ők kik a megyei gyűléseknek — kivált utóbbi időben — dicső szabadságaiban nőttek fel! Csak ez kell a parasztnak, mondja az egyik, hogy tökéletesen boldog legyen; még az örökvaltságot is csak azért sürgeti, hogy aztán vele e szabadságokban osztozhassék. Hanem aztán, jámbor kortárs, hogyan férünk meg ezzel a sok szabadsággal? Mert a politikai szabadságoknak minden ország csak bizonyos adagát emésztheti meg, a nélkül hogy ártalmára válják, 's ez adagot a népjellem, a nemzetiség, historiai fejlődés, műveltségi állapot, külső és belső népességekkeli viszonyok 'sat. határozzák meg; kicsi belőle — tapasztalásból tudjuk — kevésbé ártalmas, mint sok. — A politikai szabadság, mint egy lángeszű ember mondotta volt, egy matematikai funkcionnak eredmény, mellyben az állandó, ismeretes mennyiség: az abszolút, vad természeti szabadság, a változó és ismeretlen pedig: ama fentebb említett körülmények, mellyek minden országban különböznek, következőleg az eredménynek: a politikai szabadságoknak is különböző mértékűnek kell lenni mindenkint. Hogy ilyen, minden helyzet- és körülményekben változó mennyiségekkel politikai számításokhoz igen nagy statusférni bölcsesség 's ennek kiváltképen legislegelő szabálya: az ovatosság, szükséges, azt minden józanészű átláthaja. — Alkalmazván ez elvet: hátha már a szabadság, mellyel ma bírnak, ha nem is erősen sok, de politikai gyomruk tehetségéhez képest elég volna Magyarországnak; mikép történhetnének azok a követelt szabadságosztogatások, ha nem ugy, hogy a meglevő somma apróbb részekre osztatnék, hogy többnek jusson belőle, de egy szersmind minden egyének kevesebb maradjon birtokában, mint a mennyivel eddig szabadon rendelkezett?

Ez a kérdések kérdése, reformer kortársaim! Megérdemli, hogy rajta elmétek életét köszörüljétek.

ÁGYBÉRVÁLTSÁG Török-Sz. — Miklós mezővárosában. Ötven és néhány évi szendergő álomból egy 80 éves adózó aggyastyan Pozderka István török-sz.-miklósi telkes-gazda ébresztett fel, ki daczra annak, hogy írás és olvasásba kevésbé jártas, mely belátásával oly hasznos jótékonyra vezetett, hogy miután a fölött elmélnékné, kötelességének érzem e sorokat közrebecsátani. Emellett Pozderka István ugyanis állatván azt, hogy az adózó nép boldogítására és annak erkölcsisége fenntartására anyagi jólét szükséges és elkerülhetlen feltétel a népeknél, követésre méltó példás intézetet alapított: az ágybérvaltságot, miután ő maga már 1844dik évben a török-sz.-miklósi adózó nép könnyebbégére, az egész ágybér-fizetés megváltására 52 000 vftot ajánlott meg, melly összegnek nagyobb részét az egri érsekségnél már jelenig le is tette, melly nemes indulatáért a derék férfinak nemzetségen 's a szegény adózó nép nevében nyilvános köszönetet szavazok. azon ohajtásomat esatolván hozzá, hogy boldogító bölcs intézkedését minél többen követnék. Megvallom őszintén, hogy engem álomból ezen tisztas adózó aggyastyan ébresztett fel, minek következtében magamat elhatározám, meggyőződésemet e tárgyban a tisztelt olvasó közönséggel közölni.

Miután az adózó nép nyomasztó sorsán segíteni első szükséges teendőnek tartom, kötelességemnek érzem sürgőleg ajánlani, miszerint módokról gondoskjunk, hogy azt az ágybér-fizetés terhe alól felszabadítsuk. Jól tudjuk azt, hogy a nép erkölcsiségét jó nevelés és religio tartják fen, és mozdítják elő; ez elvet ismerték el minden nagy hirben álló reformatorok, ezt minden bölcs classicus írta, és hogy a nép religioját kövesse és szeresse, kötelességünk elhárítani mind azt, mi benne vallása iránt hidegséget költethetne, már pedig nézelem szerint az ágybér nemcsak hidegséget vallása iránt de permissivitást (?) is gerjeszt az adózó népben, midőn az

gyakran kényszerítetik azon utolsó szem buzáját vagy garasát adni át lelkészének, melly családjá életének fenntartására volt kiszámítva, mi által a legborzasztóbb helyzetbe tetetik. Bátor vagyok itt felszólítani az egész tisztelt clerust, melly országunk alkotóitól oly nagy kiterjedésű és jövedelmes birtokokat nyert, kövesse mlgos Hám János szatmármegyei püspök példás és emberszerető nyomdokait, ki öröknevet vi ki magának hazánkban azzal, hogy megyéjében bőkezűleg törekszik az ágybért megszüntetni, 's már is több helységek áldják bölcs intézkedéseit. Ne vegye rosz neven felszólításomat a tisztelt clerus, nem mintha én nem ismerem sok bölcs és hasznos alapítványait, de szeretem előbb megtétni a hasznosabbat; vegyék lelkész urak szívökre ezen felszólításomat, 's törekedjenek oda, hogy a néppel csak morális összeköttetésben álljanak, 's nehogy évenként az ágybérbeszedéssel surlódásokba tegyék magokat vele. En erősen hiszem, hogy mind az adózó nép, mind a haza nagyot nyerend, ha a jövő országgyűlés az ágybér rendezésében hathatós törvényt hozand.

Ki elvet állít fel, annak igazságosnak kell lenni, szolgáljon azért felszólításom azon nemes urakra is, kiket a gondviselés roppant javakkal áldott meg, kövessék Pozderka István adózó jobbjágy példás tettét, és a helyett, hogy külföldön százezereket fecselelnek el, gondolkozzanak hazai és népboldogító módokról, mert szerintem időnkben csak az érdemi meg az „igaz magyar hazafi“ nevet, ki puhasági fényűzést éreynesen nélkülözni képes. — N.-Fügeden dec. 13án 1846. Almásy Manó.

Megyék

BÁCSBÖL, dec. 23. 1846. Folyó hó 14én főisp. elnöklet alatt megnyílt évnegyedes közgyűlésünket politikai szempontból tekintve, méltán ősi szertartásos gyülekezethez mondhatjuk, miután a jelen politikai szelcsendben az ugynevezett „korszerű indítványok“ fonalán egy tárgy sem került szőnyegre, melly fölött szónoki daliásokkal „éljen“ — t nyerhettek volna a vezérhősök. Első vitágy lón a jankováczi uradalom 's jobbjágyok között fenforgó urbéri pörben hozott bírói ítéletek fogatosítása tárgyában érkezett kir. udvari rendelvénnyel, mellyben visszatetszést nyervén a helyszínen összeült fenytő-törvényszéknek azon engedékenysége, hogy a királyi peosét valódiságán kétkedni merészlő nép közül, Bécsbe ő felségéhez indulandó választott követekeknek, a felsőbb intézvények ellenére, szabadságot adva, részökre utlevél szolgáltatott ki, 's imigy a hivatali hitelesség szentsége kétesítetett; visszatetszést nyervén az is, hogy ezen fenytő-törvényszékre, a közpénztár terhelhetésével, igen számos bíró jelent meg; innét ezuttal bizonyos határozott számmal kiküldetés parancsolatván, ez előrt szabvány szerint a pártoskodó kolompokok elleni szigorú vizsgálat nyomán példás fenytés intézteni, 's a végrehajtás fogatosítása minden törvényszerű módon, a helyszíne rendelt katonai karhatalom használatával is eszközöltetni rendeltetett. Első szót J. tb. meleg szavakban pártolva a jankovácziakat; nem-törvényesnek nyilvánítá a fenytő-törvényszék kirendelését, részint mert ezen az uradalom 's jobbjágy között fenforgó vizsályok urbéri kihágásnak véthetvén törvényileg, urbéri fenytésnek, a kibecsülésnek, kell alkalmaztatni, részint mivel tetleg ellen nem szegülvén, 's egyedül új földeiket elvállalni nem akarván, fenytői törvény-szolgáltatás alá esendő vétket el sem követtek, sőt oda nyilatkozott, hogy ezen ügyben a végrehajtás mind eddig törvényszerűleg meg sem kezdetett, e szempontból a fenytő-törvényszék újabb kiküldetését keményen ellenzé. A csütörtöki ülésben felderült a hó pártolás csillaga, t. i. a jankováczi jobbjágy J. J. tb. urat ügyvédnek vallá. Ellenben a fenytő-törvényesnek elnöke: L. K. malispán, a Jankovácson novemberben összeült fenytő-törvényesnek jegyzőkönyve hitelesített sorai szerint kifejtvén, mikint a bírói ítéletek iránti konok, 's a törvényszék színe előrt nyílt vakmerőséggel nyilvánított engedetlensége épen talán a legveszélyesb ellen-szegülés akkor, midőn oly 6—7 ezer lakosságból álló község öszeveesküden törekszik lerontani a törvény szentségét, a közhatalóságok méltóságát 's tekintélyét, innét annál inkább, mert a k. udvari rendeletben is kimondva áll a törvényszék helyeslése, annak helyszíneire kirendelését törvényesnek 's elkerülhetlenül szükségesnek nyilvánítá. S. J. tb. azon nyilvánítását J. J. tb. nak, hogy a végrehajtás még törvényszerűleg meg sem kezdetett, ostromolván, elmondá, mikint még 1843dik évben, a pörnek fölött helyekről visszaküldetésével, az uradalmi ügyész mint végrehajtó bíró, a törvényes bizonyosság, tisztí ügyész 's mérnök hozzájárulásával a helyszínen a végrehajtás fogatosításához kezdvén, a kirendelt jobbjágyokat névszerint felhívá; azok egyik része a kimért földet elfogadni, másik része megjelenni macacszkodott, 's az épen Jankovácson működő uriszek azt határozá, hogy a végrehajtó bíró, a törvényes bizonyosság 's tisztí ügyész jelenlétében, a mérnök által a tervkép szerint kimutatott földre egy karót, az illető jobbjágy nevével megjelöltet állítván, a törvényes bizonyosság, tisztí-ügyész jelenlétében a községet 's tekintőleg minden telkes jobbjágyot bírókép intsen meg kimért földje átvételére. Ezen eljárás is pontosan befejeztetvén, a jankovácziakat ekkor is macacsul az el nem fogadást jelentvén, a törvényes bizonyosságul jelenvolt főszolgabíró is a közgyűlésen karhatalmat kért 's nyert, 's az ezeli fogatosítás-kisérlet alkalmával ismételt macacsággal vonatkozta engedelmekedni. E tény előterjesztésével pártolá a másodalispán javaslatát P. M. főügyész tisztí közrehatása jeleneteiből több pontot előadva, a rozthatást szült macacs ellenkezés törvényi példás megtorlása eszméjéből is hozzájárult a másodalispáni javaslathoz. Valamint M. K. szolgabíró a fenytő-törvényesnek alkalmával tett vizsgálatkor napfényre került fejlemények törvényes korlátozása 's elfojtandás

tekintetben ispan ur a jeles északi bírói tekin dítbellenül fonalan törvényes kinevezés viselése i érkezt k gyelemmel hogy miut 's bírói it landó kato len eselben végszavai hárított; tés a jank Igy fejezt számtalans nyére nézv törvényes vácziai tör büntetésel

BUDAPEST Duna jégp annyi józár békés idők nyos, hogy megállapod főre rohanó kely díjt me kell, hogy k Egyébiránt is szállítják Duna alsó dcs. — A közlekedés leg táblabir ember, mi feltében na gyakran ra igen erősen ért ezen kir Budán a s valamivel d lásul valam legalább a kereskedők ismeretlen évi jövede nélkül fölle gyorsan el lemenyes el az igazgató nem mondha igen sajátz rek általában a férfiak, a utóbbiaknak kitünő ügy Tóth urakat ségünk jó s jogosit, mi kelék itt ma zát kár akk Dérnyét nemzeti szir használható liténünk, me ságnak, ha valamely új ugyanis (né csak akkora delme, 's k szolgabíró é nálatni meg hogy bizony öltözet tu tóság, 's ez mert a közö ságot! De teltjesül, 's kétszeresen zeneművész kott pártfog gyek által; jegyét elfog dig fél óra említek, ho red leánya“ den törpe d is a józan s művészet tis egyenlő, és dob nélkül tenünk, mi hezen leend nemnyi sze láthatni, ki pedig kimon — Egy igen

gy gafa-
fentartá-
zellebe t-
clerust,
jövdel-
szalmár-
ki örök-
gyéjében
ár is több
szs neven
m ismer-
különb-
em elébb
ükre ezen
pel csak
nkint az
ele. En
za nagyot
ezésében

szolgál-
a gond-
Pozderka
hogy kül-
ak haza-
ben csak
puhasági
den dec.

elnök-
ai szem-
kezetnek
az ugy-
sem ke-
éjlen"-t
janko-
i pörben
zett kir.
a hely-
dekeny-
merészlő
tt köve-
ot adva,
hiteles-
a az is,
rheteté-
bizonyos
ez előtt
szigorú
grehajtás
yszínere
özöltetni
rtolva a
itő-tör-
s job-
étehet-
k, kell
lvén, 's
örvény-
oda nyi-
dig tör-
fenyítő-
csütör-
nkováczi
en a fe-
ováczon
nyve hi-
ek iránti
rséggel
b ellen-
tálló köz-
ntségét,
linkább,
énységk
s
on nyil-
énysze-
mikt
szakül-
a tör-
lásával
n, a ki-
része a
acsko-
atározá,
ügyész
mutatott
et állít-
ében a
p insen
n befő-
n foga-
lgabiró
li foga-
l vona-
l ártól a
ása je-
makacs
hozzá-
lgabiró
ofényr
adás

tekintetéből az alispán indítványára szavalt. Végre mélt. fő-
ispán ur az előterjesztettekhez ez esemény fordulatai közül
jeles észrevételeit kapcsolván, 's a közhatalom méltóság,
bírói tekintély 's e kettő közül kifolyni kellő közhatalom ren-
dithetlennüli föntartása vezérpontjából a legfelsőbb rendelvény
fonalán is törvényesnek és szükségesnek jelentvén a fenytő
törvényszéket, másodalispáni elnöklet alatt, annak tagjait
kinevezé. — Ezután a katonai karhatalom költségterhének
viselése iránt, elnök másodalispán ur hivatalos kérelmére
érkezett k. intézvény tárgyalatott, ennek szabálypontjai fi-
gyelemmel hallgattatván, észrevételes vitatkozás támadt,
hogy miután az első pont szerint a felsőbb k. rendelvények
's bírói ítéletek ellen makacsul fölkelők fékezésére haszná-
landó katonai karhatalom költségeit a kinstár viseli 's a jelen
esetben is e teher reá háramlanék, mégis e k. intézvény
végszávaiban e roppant költségteher a makacs jobbágyokra
hárítatik; ez ellenmondás kiegyenlítése után is a költségve-
tés a jankovácziakra neheztül 's beszédre való elrendellett.
Igy fejeztetett be két órai vitát után e már három év óta
számtalanszor szőnyegen forgott, sok oldalról végeredmé-
nyére nézve kandián lesett botránys ügy, 's mert győzött a
törvényes közhatalom, visszarertentő példa leend a janko-
vácziak története, kik közül a főnökök különböző fokozati
büntetéssel fenytettek. (Folytatjuk.)

BUDAPESTI HIRHARANG. Nem mondhatjuk, hogy a
Duna jégpanczellt ölte magára, mert a Dunának is van már
annyi józan tapintata, hogy a divathoz alkalmazkodik és ezen
békés időkbén nem visel harcias panczellt; de annyi bizo-
nyos, hogy a jég mult szerdán a lánchídi oszlopokon fölül
megállapodék, 's a szegényebb néposztály azonnal nyakra-
főre rohant rajta keresztül, hogy az átszállítást járó ese-
kely díjt megkímélhesse. Mégis csak leverő az, midőn látunk
kell, hogy két rézkrajczárát annyi ember életét kockáztatja.
Egyébiránt most már bátoroságos a járás és gyalog száznakon
is szállítják egyik partról másikhoz az embereket. Ez alatt a
Duna alsó része tisztá, hol csónakokon történik a közleke-
dés. — A központi vasuton a hideg daczára is elég élénk a
közlekedés, mit nem lehet csodálni, miután egy ur, hihető-
leg táblabíró, azt állítá, hogy vasuton nem fázhatik meg az
ember, mivel igen gyorsan halad. Ezen tisztos ur hihetőleg
féltében nagyon megizzadt. Színészünk közül is többen
gyakran rándulnak ki Vácra vasuton, ámbár a mozgony
igen erősen fűtöl. Egyébiránt ezt nem árt megszokni, 's az-
ért ezen kirándulásokat némely drámaíróknak is ajánljuk. —
Budán a szabad borvitel meg van szüntetve, ezentul tehát
valamivel drágább lesz ott a bor, de egyszersmind kárpót-
lással valamivel rozabb, minek azon jó oldala van, hogy
legalább a józanságot rendkívül előmozdítandja 's a bor-
kereskedők majd Pestre jönek ivókat tartani. — Bizonyos
ismeretlen ur hirlapi uton nőt keres és ötezer forintnyi
évi jövedelmet, az elsőt bizonyosan minden nehézség
nélkül föllelendő, de az utóbbi hirlapi uton kívül is oly
gyorsan elkel, hogy bizony nem igen számolhat rá a le-
leményes eszű szerény kereső. — Nemzeti színházunktól
az igazgatóság három hölgyet elbocsátott; sajnáljuk, hogy
nem mondhatjuk ugyanezt a férfiszemélyezetről is. Különben
igen sajátzerű tünemény az, hogy színházunknál a némbé-
reg általában gyacrabban ujjtatnak meg és változnak, mint
a férfiak, mintha bizony több teendőjük volna mint ezen
utóbbiaknak, 's annál fogva hamarabb öregednének el. Ismét
kitünő figyelmébe ajánljuk az igazgatóságnak Szilágyi és
Tóth urakat Hetényi társaságából, mert bizony nagy a szük-
ségünk jó sarjadéka, 's e két fiatal színész több reményre
jogosít, mint némely urak, kik már meglehetősen befész-
kelék itt magokat. Azt sem hallgathatjuk el, hogy Eder Lui-
zát kár akkor elbocsátani, midőn annyi pénzünk van, hogy
Dérynét megtarthatjuk, mert E. L. több érdemmel bír a
nemzeti színház körül, és még most is inkább és többoldalulag
használható. Itt egyszersmind egy furcaságot kell még megem-
lítenünk, mely szinte tanúsítja, mennyi baja van az igazgatósá-
gának, ha férfi, hogy legyen, 's mitől nem függ gyakran
valamely új darab színpadra hozatása. Színházunk egy tagja
ugyanis (némbé-e vagy férfi? nem mondjuk) kinek évdiája
csak akkora, mint harmincz krassói oláh falu tiszta jöve-
delme, 's ki még külön ruhapénzül annyit huz, mint egy
szolgabíró évdiát, 's ebből évenként legfőbb két ruhát csinál-
tatni kénytelen, nem rég határozottan oda nyilatkozott,
hogy bizonyos új darabban nem lép föl, ha a szükséges új
öltözetet tulajdon költségén nem csináltatja meg az igazga-
tóság, 's ezen utóbbi kénytelen volt e kívánatot teljesíteni,
mert a közönség mártürelmetlenül sürgeté a kérdéses újdon-
ságot! De hiába, a gyermek sem játszik, ha kívánata nem
teljesül, 's midőn öregedni kezdünk, nemde egyszersmind
kétszeresen gyermekekéé válnak? — Pár nap előtt egy nagy
zeneművész érkezett fővárosunkba 's mindenek előtt a szok-
tált pártfogókat törekvék magának megszerezni ingyenje-
gyek által; mindeddig azonban csak két embert talált, ki
jögét elfogadta, 's ezek közül az egyik siket, a másik pe-
dig fél óra mulva Erdélybe utazott. — Bécsi lapok dícsérve
említik, hogy a nagyhirű Lind Jenni kisasszony, mint „Ez-
red leánya“ Bécsben nem dobolt, miben őt különben is min-
den törpe dobos tulhaladhatná: de hiába, bár mit mondjon
is a józan sajtó, 's bármilly tüzesen viaskodjék is a valódi
művészet tiszta érdekei mellett, a nagy közönség mindenütt
egyenlő, és sehol nem tud magának e szerepben énekesnő-
dó nélkül képzeln. Itt sajnálkozva kell egyuttal megemlí-
tenünk, miszerint a nagyszerű Lind Jenni kisasszonyt ne-
hezen leend szerencsénk itt Budapesten hallhatni; pedig mily
mennyei szerencse lett volna azon szelleműs művésznőt
láthatni, kinek hangja oly rendkívül magas és lágy, szive
pedig kimondhatlanul kemény, és érszénye leirhatlanul mély.
— Egy igen dícséretes buzgalmu barátunk szomoruan pa-

naszkodék, hogy legalább száz magyar emberrel beszélt
már, kik előtt „Hazánk“ tökéletesen ismeretlen. Szegény
barátunk, ne csodáid ezt, hanem kérdezősködjél inkább a
nálunk tartózkodó idegeneknél, 's tapasztalni fogod, hogy
ezek igen jól ismerik hazánkat, és ugyancsak hasznát is tud-
ják venni. — Valakitől azon ötletet hallottuk, hogy a hó ma-
gyar természettel bír, mert a nap közelében vízzé változik.
— Egy nagy házban egymással szemközt két család lakik,
az egyiknek konyhaablakában négy fáczán, a másikéban egy
sovány ürü első lába volt a fagyra kiakasztva néhány nap
előtt. A fáczános ablak tulajdonosa haragosan szóla, a fá-
czánokra tekintve: „Bizony nem nyerhet az ember magyar
műveken annyit, hogy e drágaságban becsületesen megél-
hessen!“ A sovány ürüláblal díszített ablak mögött lakó
ur ellenben így sohajta, az ürühúras tekintve: „Hála isten-
nek, az átellenben lakó derék ur oly jól megfizette műve-
met, hogy jövő vasárnap a mostani roppant drágaság dac-
zára is pompás négy garasos ürühúst ehetem, még pedig
akár sülvé, akár pörkölvé.“ Kell-e mondanunk, hogy ezen
utóbbi ur, tudniillik az ürühúros, magyar író volt, a fáczá-
nos pedig kiadó-könyvtáros? — ☉

MAGYAR NEMZETI MUSEUM TÁRGYÁBAN. (Vége.) III.
Az ásványok országából: 1) Báró Podmaniczky Maria
és Susana kisasszonyok ösbőlény csonthai töredékeivel és vese-
képü agyaggal. 2) Rombauer sóvári kam. bányatanácsnok jege-
detekkel vegyes Tetradimit ritka ásvánnyal. 3) Belteky Zsig-
mond marosszéki főorvos: 41 darab Erdélyben találtott és ele-
fant, és szarvorrú és őcsont és fog maradványokkal. 4) Me-
liorisz László t.biró és Meliorisz Dienes sz.biró több kovált kagy-
lóval 's vasut foggal. 5) Meliorisz Kálmán t.biró kovált fa-da-
rabbal. 6) Gróf Haller Ferencz 15fele marvány-peldánnyal,
fenykőszennel, dardánnyal, lydiai próbakövel. 7) Goldschmidt
János vörösvágási opalbányák haszonbérletje 2 opálpeldánnyal.
8) Novotny pesti lakos egy tufa-mészkövel. 9) Gróf Keglevich
János ő excellentiája, két darab Gay-Lussakkal Braziliából.
10) Kovács István gomormegyei ügyvéd egy Mastodon fog-
gal és egy darab elefant foggal. 11) Frivaldszky Imre 1)
aetnai lava-darabbal 's tizenkilencfele kovált csigakkal. 12)
Zipser András beszterezébányai oktató 1 darab fa-opállal.
13) Kubinyi Ágoston eschországi utjából hozott 14 különféle ásv-
ányokkal. 14) Perger Antal 15fele marvány-peldánnyal, kalinkai
kenyébányából 16 különféle ásvány-peldánnyokkal. 15) Adler Ka-
roly cs.kir. selmezbányai kamarai tiszt egy darab Hauerit (Man-
ganblende) nagyrítkaságu jegetett peldánnyal. 16) Szadler József
50 darab 19 fele koválettel sziveskedtek kedveskedni.
III. Művészeti gyűjteménybe. 1) Szadler József 13
különféle műipari tárggyal. 2) Nendwiche Eugen parádi üveg-
gyár igazgatója 's akó nagyságu gözüveggel. 3) Erdős Móses
pesti polgar 10 darab tűzellenes tetőzeti teglával és 4 darab víz-
eresztő csövekkel. 4) Czeltner József pesti polgar 10 fele bort
magába foglalható kis hordóval szaporítak m. nemz. museumunk
művészeti szakosztályát. Kolt Pesten 1846ki decemb. 31ken. —
Kubinyi Ágoston magy. nemz. museum igazgatója.

EGERBŐL jan. 3. 1847. És láték két heglánczolat kö-
zött keskeny völgyön hosszas házsorokat elvonulni, a mely-
lyek közül karcus tornyok meredeztek nagy számmal az ég
felé, mintegy ujjal mutatva oda, hol lakozik az, kinek
dícsőségére építvék. És láték a házak között egy téres ud-
vart, mellyben több mint 500 főből álló néptömeg sereglett
össze; férfiak és asszonyok, elaggottak és gyermekek. És lá-
ték a néptömeget, mellyből mindenik kezében egyegy agyag-
edény volt, s óvár tekintettel nagy réz-üstököt körülvéve, a
mellyekből magas gomlyokban emelkedék ég felé a pára.
És hallék egy nevet kiáltani, és láték előlépni egy aggas-
tyánt edényével, 's megmerített egy nagy kanalat a párolgó
üstben egyszer, kétszer, háromszor 's egy két három adag
kenyeret neki adatni, 's melegeledve gunyhója felé távozni,
mert lesz neki 's unokáinak, kiket neki kell elhalt fia után
táplálni, mit ennie. És hallék ismét egy nevet, és egy 9-
10 éves rongyos flúscsa lépett elő 's ő is kapott kenyeret 's
a párolgó üstből jó ízű eledelt otthon lévő törődött nagytája
vagy nagyanyja számára. És így jöttek sorba özevgyek és
munkanélküli szegények, kiknek kenyeret a téli idő nem
nyújt, és jöttek egy, jöttek más, jöttek harmadik 's több na-
pokon, és jönni szándékoznak még többször is, és kaptak
mindent, mint először a második, a harmadik 's több na-
pokon, 's kapni fognak a jövőben is. — A keskeny völgyön
hosszasan elterülő házsorok: Egerváros; a nagy téres udvar:
az egri érseki lak a papnövelde felé eső udvara; a nagy nép-
tömeg; az egri érseki részre eső szűkölködők; a párolgó nagy
rézüstök, több összevagdalt juhokból, hol árpa, hol köles-
kása, hol más főzelékből főtt levest tartalmaznak, az adag
sulya a jól kiszült gabona kenyérből fél font, az adományban
részesülők száma immár 1200at meghalad, az idő, mióta az
alamizsna osztogatatták m. évi dec. 8dika, az pedig, ki annyi
isten-ízesse között, ily nagyszerű 's páratlan kegyességet
gyakorol, patriarcha 's egri érsek Pyrker J. L., ki meghatva
azon mostoha körülményektől, a keresetre alkalmatlan téli
időben, mellyeknek a szegénység e nagy drágaság idején
kitéve van, összeírattá a városi szűkölködőket, kiknek száma
már jelenleg oly nagyra növekedék, 's napokint táplálja
az érintettem módon, 's táplálandja, mint általában lehet
hinni, mindaddig, míg az idő enyhültével, a kereset forrásai
is megnyilándnak, és ez által, azon érdemeihez, mellyeket
Eger 's az összes emberiség körül szerzett a felszázados pap
és kegyes főpásztor, egy drága követ tett, mellynek igénye
tulfogja ragyogni a sírnak sötét éjelét, mert az irgalom isten-
ének fia bizonyítja, hogy a tanítvány nevében adott pohár
víz sem vesztíti el jutalmát!
Megemlítvén az egri érsek hallatlan kegyességét az éhe-

zők iránt, meg kell említenem az egri főkapitánának színtő
egri jobbágyai iránti adakozását, melly szerint hetenkint egy
pár száznak tetemes pénzsegélyt osztat ki, hogy a drágaság
okozta mostoha körülmények között a szűkölködés zaklatásaitól
néminemű részben azokat megmentse, 's mindezeket elvi-
selhetővé tegye.
Sok ily földesurakat az alattvalóknak; sok ily atyákat
a szűkölködőknek; 's az éhhalál rém-árnya messze költö-
zendik e hon határaitól! — K.

KÜLFÖLD.

Bécsből dec. 4kén futár küldetett Parisba a felelettel,
mellyet a conservatív udvarok a franciaia cabinetnek Krakó
bekeblézése elleni tiltakozásra adtak.

NAGYBRITANNIA. Közeledvén a parlamenti gyűlés meg-
nyitása, a kormány és a pártok állásáról január első hetében
különbéle hírek keringtek. Kétséget nem szenved, hogy Peel
az alsó házban 112 barátjával különös független pártot akar
képezni, 's az érintett körlevelet is csak e barátjaihoz in-
tézte. Minthogy pedig a mezei párt — így nevezik magokat a
Peellől elszakadt toryk — ugyis kiengesztelhetlen, a Stan-
dard, e párt közlönye azt mondja, hogy Russel lord a par-
lamentet, mellynek életideje (7 év) ez évben ugys lefoly,
mindjárt az Irlandra nézve sürgetős rendszabályoknak, mely-
lyeket bizonyosan az ellenzék is pártoland, elfogadtatása
után szétosztlatandja és új választásokat rendelend. A dublini
repealtársulat jan. 5kei gyűlésében O'Connell erősen vitatta,
hogy Anglia a jelen idő szerint 4 millió irlandit táplálni kö-
teles. Egyszersmind jelenté, hogy a parlament megnyitá-
sánál jelen leend; ha a ministerek makacszkodnak, és az ő
követeléseinek meg nem felelnek, visszajövend Irlandba és
olly igaztási szelvést idézend elő, melly a ministereket bizo-
nyára eszközre térítendi. A heti jövedelem csak 71 ft st. volt.

FRANCZIAORSZÁG. A kamarák megnyitásának köze-
ledtével az ellenzék lapok az ellenzékő táborok meghason-
lásával biztaltják magokat. A Constitutionnel gáncsolja,
a Siècle némileg pártolja a spanyol házasság körüli eljár-
ásokat, miből a conservatív közlönyök azt következtetik,
hogy az ugynevezett dynastiai ellenzék, vagyis a balközép
és baloldal összetartásának vége van, 's Vivien, Remusat és
Malleville urak Thierstől el 's Dufaure és Billault urakhoz
(O. Barrot a kamarák tavali berekesztése óta keleten utazott
's a pártmozgalmakba a mult nyáron és őszön át semmi be-
folyása nem volt) pártoltak. — Másrészt, az ellenzékiek áll-
títása szerint a conservatív táborban van szakadás, 's
Desmousseaux de Givre az ifju és független conserva-
tív követeket különös zászló alá csoportosítja, Molé-
combinatiót gyamolítandó. — Molé gróf Guizot leközös-
nésének esetére jövendőbeli minsterelnöknek tekintetik,
's az újévi üdvözlők, főkep kamarai követek, csaknem oly
nagy számmal tolakodtak szállásán, mint Guizot urnál. Azt
is hirlík az ellenzékiek, hogy Soult marsall Molé gróf mi-
nisteriumát nevének fényével gyamolítani hajlandó, azért nem
lép le a cabinetelnökségről 's nem adja át e tisztet Guizot
urnak, kit igazán soha sem szívelhetett.

A franciaia bankban m. dec. 26án már csak 71 ezer frank
készpénz találtatván, az angol banktól 600 ezer font ster-
ling vett kölcsönt ezüst rudakban. Néhány év előtt a fran-
ciaia bank segítetté így ki az angol bankot.

(Constitutionnel.) A spanyol trónbeszéd semmiben sem
különbözik más hasonló nemü okiratoktól. Ha mind azon áll-
ításokat miket a ministerek a királynéval elmondattak, betű-
szerint vennők, Spanyolország elvégre a rend és jöllét pá-
lyáján volna. Fájdalom, e hivatalos hirdetések a valóságot
csak igen középszerűen ütik meg. Mialatt az ifju királyné
örömét nyilvánítja, hogy az ország nyugalmát állandóul
biztosítva látja, hire van, hogy Cabrera mintegy 1000 em-
berrel jelent meg Cataloniában. II. Isabella beszéde után
ítélve Spanyolország pénzügyei díszlőnek kezdnek indúlni,
pedig ugyanazon beszéd megvallja, hogy Spanyolország hi-
telezői hiába iparkodtak oly egységet eszközölni, melly
érdekeiket a jövendő időre megóvtalmazná. — Különös az is,
hogy a királyné a tengerészet előhaladásáról szól, melly a
forradalom óta egyetlen egy fregáttra és néhány kis gőzöse
olvadt össze. A dícséret, mit a ministerek magoknak a ki-
rályné által adatnak, nevétségsek. Ennél fontosabb az,
hogy a spanyol ministerium retrograd irányt áruolt el, a se-
natus elnökségét Miraflores marquisától (ki parisi követségé-
ről Madridba már elindult) elvevén és Viluma marquisnak,
az absolutisták fejének adván át.

SPANYOLORSZÁG. Madrid, jan. 1. A királyné teg-
napí cortesmegnyitó beszéde senkit sem elégitett ki. A cor-
tes haladék nélkül Olozaga ügyével fognak foglalkozni; nem-
csak követigazolása, hanem büntetőpere is folytatattni foga,
melly alól magát annak idején Portugáliába szűkös által vonta
volt ki. Mondják, hogy a cortes ülései f. hó 28kaig elhalasz-
tatni fognak.

Egy levélben az országgyűlési előzményekről ezt olvas-
tuk: „Ugy látszik, a cortesgyűlést az uralkodó párt szín-
játéknak tekintik, és szükségesnek látja, a szerepeket előre
kisztatni és betanítatni. E célra a moderato követek egy
hét előtt egybehívtattak, hogy a congressus elnök-, (titoknok-
és bizottságválasztása iránt előre megegyezzenek. Miután
azonban csupa minsterpártiak és egyetlenegy puritanus sem
jelent meg, semmi határozat nem hozhatott. Tegnap (dec.
27.) egy másik összejövetel volt, mellyben Pacheco is részt
vett puritánjaival, valamint Mon és Pidal ministerek is. Pa-
checo ur egy hosszú beszédet tartott, oly megjegyzéssel,
hogy azt a kamarában is elszavalandja, mellyben modera-
donak vallja ugyan magát, de fogadja, hogy a jelen min-
steriumnak határozott ellensége. Mon és Pidal urak tehát

nem tartották czélszerűnek, betanult szerepeiket próbákint előadni sat.

A kormány dec. 25kén sürgönyököt kapott londoni ügyviselőjétől, melyek szerint az ügyviselő Palmerston lordhoz Montemolin gróf iránt többrendű kérdéseket intézett, de kielégítő választ egyre sem nyert.

A kormány az északi tartományokba három zászlóalj gyalogságot indított el Madridból. — A carlistáknak nyújtott közölcsmény legújabb visszavonattól és a francia hatóságok utólevélét ki nem szolgáltatására utasították.

PORTUGALIA. Angol lapok dec. 31-ig menő lissaboni levelezése szerint Mousinho y Albuquerque, volt minster és egyike a forradalmi foglyoknak, sebében meghalt. A foglyok panaszokba fordultak Parker admirálhoz, a kemény bánásmód miatt, melyet a királyiaktól szenvednek.

ban összeszedni határozá, remélvén, hogy így a háborút még több hónapig folytathatja. Az Oportoból elvonult Casal tábornok a Macdonnell alatti miguelistákat, kik Bragából a forradalmiak mellett sikra keltek (egy bizonytalan hír szerint) megverte, s Saldanhával egyesülve fogja Oportot ostromolni.

SCHWEICZ. Új évvel a szövetség kormányának tiszte Bern radicalis cantonra ment át. — Freiburg katolikus cantonban utóbbi időben forradalmi irányú népgyűlések kezdődtek tartani, a canton-kormány által ellátottak.

EGYVELEG. Több angol lap, nevezetesen a „Medical Review” említett tesz egy Északamerikából hozott s Angliában többször sikeresen alkalmazott új találmányról, mely

szerint a beteg kisebb vagy nagyobb sebézi műtételek minden fájdalom nélkül áll ki. Ez nem magneticus elaltatásban áll, hanem a beteg bizonyos készület által kénsvavas lélt (aether sulph.) lehel be, mi olly érzékelténné teszi, hogy a műtétel, legyen az foghuzás, tagcsontkítás, vagy valami fekély kímetszése, álomként mulik el.

Gr. Dessewffy Emil vezérlete mellett szerkesztő Szenvey József.

(Szerkesztőségi szállás url-utca Horváth-ház 540d. sz. a. 1. em.)

Hivatalos tudósítások.

(41) Birói árverés. (1) Tek. ns Fehér vármegyében kebelezt Boglár és Bodmér helységekben f. évi februar 14dik napján különböző ingóságok, jelesen építmények telek nélkül, és több darab 2 akós vasas hordok birói árverés útján el fognak adni. — Kelt Bogláron 1847k évi januar 14kén.

(28) Hirdetés. (1, 3) Melly szerint a nagy-váradi kir. kamarai uradalom részéről 1847dik évi februarius hónap 23dik napján tartandó nyilvános árverés útján, ezen tek. nemes Bihar megyében helyhezettelt 's a fentebb nevezett kincstári uradalomhoz tartozó e' következő haszonvételek u. m.: 1) kir. kamarai Wáralya mezővárosban az ugy nevezett Gilányi korcsma. 2) A' laporti magtár vagy granarium. 3) A' várbán levő rakat vagy deponitorium, és 4) csak ugyan a' várbán levő magtár vagy granarium, 1847dik évi november 1-ső napjától számítandó három folyvást következő évre a' többet igérőknek a' nagyméltóságú magyar kir. udvari kincstárnak jóvá hagyására haszonbérbe fognak adni.

(36) Váltóügyvédvizsgálati hirdetés. (1, 3) A' tek. kir. váltófeltevényeszek ezennel közhírré téteti, hogy kik a' legközelebbi alkalommal váltóügyvédi vizsgálatot kívánnak letenni, közzgyvédi hitlevélökkel, továbbá éreynes magok viseletéről és legáltalósabban a' váltóügyi gyakorlatról szóló bizonyítványokkal támogatandó folyamodásaitak folyó 1847dik évi bójtől hó 15-kétől kezdve, azon hó végeig a' tek. kir. váltófeltevényeszekhez ennek ígató hivatalába adják be. — Kelt Pesten 1847. januar 12kén.

(4096) Árverési hirdetemény. (3, 3) A' nagymélt. magy. kir. udv. kincstár engedelméből következő kir. kincstári tokaji uradalomhoz tartozó haszonvételek 1847dik évi aprilis 26kán Tarcalon tartandó nyilvános árverés útján a' legtöbbet legőrenek, bánatpénz lefizetése és elegendő biztosíték kimutatása mellett, haszonbérbe fognak adni: 1) a' tokaji „arany sas” nagy vendégfogadó 1847. évi november 1-ső napjától számítandó 6 évre. 2) a' kis tokaji korcsma, az ahoz tartozandó tokaji vásárok alkalmával gyakorolható italok mérésével. 3) a' tokaji „fekete sas” czimű vendégfogadó. 4) Tokaj városban létező „ispitály” nevű korcsma. 5) Ugyanott létező „kereszt” nevű korcsma. 6) Tarcal városban létező „piacz” nevű korcsma. 7) Ugyanott létező mézszárszék és halászat. 8) Tisza-Ladány helységében létező korcsma és vele egybekötött mézszárszéki valamint halászlai jog is. 9) Ugyanott létező két száraz malom. 10) a' rakomazi vendéglő az ahoz tartozó kisebb korcsmával és mézszárszéki joggal 1847dik évi november 1-ső napjától számítandó 3 évre. 11) a' rakomazi határban létező 61 hold kenderföldök. 12) Ugyanazon határban létező 324 hold szántóföldök. 13) Ugyanott létező 216 hold dohány-termesztésre alkalmas földek 1847dik évi november 1-ső napjától számítandó egy évre. 14) A' timári helységben létező korcsma és mézszárszék 1847dik évi november 1-ső napjától kezdve egy évre. Végre 15) a' timári határban levő 37 hold majorsági földek 1847dik évi november 1-ső napjától számítandó egy évre. Az árverési és szerződési feltételek, előre is valamint a' diós-győri kormányzó, ugy a' tarcalai tisztartói irodában is megolvashatók.

(285) Kötelezvény-megsemmisítés. (3, 3) 45784. Károlyvár város tanácsa 1840dik évi martius 20kán 2000 p. flól kiadott, 's Kersits Mihály és Teréz lútes társakat szenvedőleg, néhai Dubovszky Pált pedig keresőleg illető, már kifizetett, de elvesztett kötelezvény megsemmisítését országzerte kihirdetelni kérvén; ennelfogvást a' kérdéses kötelezvény megsemmisíteték. Kelt Sz. András hó 24kén 1846.

(262) Árjegyzék iránti felszólítás. (3, 3) 41184. Pest város tanácsa Rakovszky Ferencnek folyamodása következtében, a' folyamodó Teréz külvárosban kerepesi-uton 3dik szám alatt fekvő házára előtte ösméretlen Bauer Gáspár által árjegyzéki kivonat mellett betablázott 240 p. fl 58 krajczárnak annalfogva eszközöndő kitablázására, mivel az eszedő érintett Bauer Gáspárt sem nem ismeri, sem tőle a' fenit ösletért árukat nem vásárolt, Bauer Gáspár pedig ezen hibásan betablázott adósság iránt magát 13 év óta nem jelentette, kitűzött egy évi s napi törvényes határidőt azzal környezetelni kérvén: hogy ha a' mondott adóssághoz jogot tartó a' fenemlített határidő alatt igazán bebizonyítani elmulasztaná, azon árjegyzéki követelés a' folyamodó házáról kitabláztatni fog; ugyanez kihirdetetik. Kelt Mindszent hó 27kén 1846.

Table with lottery results: Lotteria-huzások. Budán jan. 5kén: 7. 76. 49. 45. 48. Bécsben jan. 9kén: 26. 62. 10. 2. 71. Kassán jan. 9kén: 64. 52. 59. 7. 68. Nemzeti színház. (pénteken) Jan. 15kén, Jan. 16kén, Jan. 17kén, Jan. 18kén, Jan. 19kén. A' színház zárva.

Table with exchange rates: Gabonár váltó garasokban. Columns: Tisztabúza, Kétszeres, Rozs, Árpa, Zab, Kukoricza. Rows: Pesten, Győrött, Veszprémben, Temesvárott, Mosonyban, N.-szombatban, Pozsonyban, Miskolczon.

Státu papirosoz és roszyenyek arkelete. Bécs, jan. 15kén 1847. 5 pcent st. köt. 1087/16 fl p. 4 pcent st. köt. 99 fl 3 pcent st. köt. 72/16 fl 1834ki st. köles. (500 fl) 788 fl 1839ki (250 fl) 297/16 fl. 1839ki (50 fl) 59 fl. Bankrészyenyek darabja 1569 fl. Pesti közép. vasut (100 fl) 99 fl. Nagy-szombati (100 fl) fl. Pesti lánchíd-részyeny (100 fl) fl. — Gőzhajó részv. (500 fl) 700 fl. — Kaszterházy-sorsjegy 62 fl. p. p. Dunavizallás. Budán jan. 16kán regg. 8 ór. 6' 0'' 9''' 0 főlőu.

(32) Váltótörvényeszeki idézés. (3, 3) Krausz József kinek hol tartózkodási helye nem tudatik, az ellene Eggendorfer József által indított summás keresete következtében, nevezett felperes részére 2419 p. fl 32 krbán, ennek f. évi januar 4dik napjától 6'' kamatjaiban és a' felperesi ügyvéd 4 p. fl 30 kr. díjában elmarasztalván — nékie a' Vtk. II. r. 214. §-a értelmében ezenen tudt adatik, miszerint kötelez a' fentebb megemlített mennyiséget folyó 1847. évi februar 10-ig napjagig a' felperes által birt kézi zálognak különben eladatása terhe mellett lefizetni, — védelmére pedig Blahunka Ferencz v. ügyvéd gondnoknak kineveztetett. — Kelt Pesten a' kir. c. b. vitzék 1847. évi januar 7dik napján tartott üléséből.

(245) Kötelezvények megsemmisítése. (2, 3) 38306. Pozsony vármegye gróf Pálffy Vincez, József és Möricz foyamodása következtében, az ide a' mellékelt jegyzékben foglalt több rendbeli kötelezvények megsemmisítését országzerte közztetni kérvén; ennelfogva érintett kötelezvények kitablázására 's megsemmisítésére kitűzött mai naptól számítandó egy évi 's napi határidő közzdomásra juttatik. Kelt Mindszent hó 6kán 1846.

Table with legal notices: Kötelezvények megsemmisítése. Columns: Neve az adósnak, A' lókepézn mennyisége flt, A' kötelező-levél kiadásának ideje, Neve a' hitelezőnek, A' jegyzéknyibe való iktatás ideje. Rows: 1) Pálffy Rudolf Comes, 2) I t e m, 3) I t e m, 4) I t e m, 5) I t e m, 6) I t e m, 7) I t e m, 8) I t e m, 9) I t e m, 10) I t e m, 11) I t e m, 12) I t e m, 13) I t e m, 14) I t e m, 15) I t e m, 16) I t e m, 17) I t e m, 18) I t e m, 19) I t e m, 20) I t e m.

Hogy ezen kivonathban foglalt adósságok a' többi között valóságosan tekintetes Pozsony vármegye adóssági jegyző-könyveiben a' szerint a' mint itt leirva vannak, betáblázva találtnak, hiteseles bizonyítom Pozsonyban september 9kén 1846. Budafalvi Vermes Ignác tek. nemes Pozsony vármegye levéltárnoka m. k. P. H.

(270) Okiratok megsemmisítése. (3, 3) 29352. Károlyvár városa tanácsa az 1833dik évi majus Skán 300 pengő forintról kiadott, 's néhai Bischan Miklós és Teréz hitvestársakat szenvedőleg, néhai Roxandich Simon letéleményi tömeget pedig keresőleg illető 's kifizetett kötelezvény — továbbá 1844dik évi junius Skán 150 pengő forintról kiadott 's Ungváry Györgyöt szenvedőleg, Pirnath Eleket pedig keresőleg illető 's szinte má kifizetett váltó megsemmisítését, minthogy az érintett kötelezvények kitablázatásuk előtt elvévedtek, országzerte kihirdetelni kérvén ennelfogva az érintett két rendbeli okiratok megsemmisítése közzdomásra juttatik. Kelt Budán Sz. András hó 21kén 1846.

Gyógyszertári jelentés. Alolítottak van szerencseje ezennel alázas tisztellettel jelenteni, miszerint ő a' belvárosban létező Staffenberg Alajos-féle ugynevezett „kigyó” czimű gyógyszerfárt megvette és azt e' hó 5-én valóságosan által is vette. Szorosan ismervén egy becsületes gyógyszerésznek legfensőbb helyen megparancsolt kötelezvény 's köteleztségeit, melyek különösen a' gyógyszereknek igazságos, gyors és tiszta átadásában állanak. Ennelfogvást reményli, hogy a' nagyérdemű orvos urak 's tisztelt közönségnek bizalmát — az egész ügy fáradhatatlan felgyűzása mellett ugyszinte a' hozzá utasítandó teljesítések szigoru véghezvitele által — tisztéséges uton 's módon megnyerendi és azt törekedik folytonosan fenntartani. Pesten, januarban 1847. (20) (3, 3)

belvárosi gyógyszerész a' „kigyóhoz.” Státu papirosoz és roszyenyek arkelete. Bécs, jan. 15kén 1847. 5 pcent st. köt. 1087/16 fl p. 4 pcent st. köt. 99 fl 3 pcent st. köt. 72/16 fl 1834ki st. köles. (500 fl) 788 fl 1839ki (250 fl) 297/16 fl. 1839ki (50 fl) 59 fl. Bankrészyenyek darabja 1569 fl. Pesti közép. vasut (100 fl) 99 fl. Nagy-szombati (100 fl) fl. Pesti lánchíd-részyeny (100 fl) fl. — Gőzhajó részv. (500 fl) 700 fl. — Kaszterházy-sorsjegy 62 fl. p. p. Dunavizallás. Budán jan. 16kán regg. 8 ór. 6' 0'' 9''' 0 főlőu.